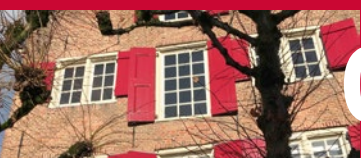

Jaarverslag

2019

Inhoud.

01. Intro 03

02. Focus 05

03. Impact 10

04. Areopagus 15

05. Dabar 19

06. Bijzondere leerstoel secularisatiestudies 26

07. Directie en staf 28

08. Vereniging, bestuur en toezicht 35

09. Verkorte jaarrekening 42

10. Risicoanalyse 51

01

Intro.

In vreugde delen is het motief van het meerjarenbeleidsplan 2018-2022. De missie luidt: 'Wij staan voor zending in Nederland. Wij geloven dat zending Gods eigen werk is. Hij heeft Zijn Zoon gezonden in de wereld en Zijn Geest stuwt de voortgang van de evangelieverkondiging, met het oog op de dag van het Koninkrijk van God. In die beweging zijn we meegenomen, en wij hopen eraan mee te mogen werken dat gemeenten en gemeenteleden zó gestalte geven aan het evangelie van Jezus Christus in onze samenleving, dat mensen zich daardoor aan Hem geven. Het is ons verlangen dat mensen die Hem nog niet kennen, Christus vinden en samen met Zijn gemeente Hem navolgen, en zo in de vreugde gaan delen.'

In 2019 hebben verschillende afdelingen aan deze missie gewerkt. Het jaarplan 2019, vastgesteld door het bestuur op 16 november 2018, is daarbij leidend geweest.

In vreugde delen kreeg in 2019 een extra gloed. We zijn verrast door de mooie ontwikkelingen in ons werk, door de vruchten die er groeiden. We hoorden van mensen die tot geloof kwamen, van kerkenraden en gemeenteleden die bemoedigd en toegerust werden en van jongeren die geloof leerden delen; predikanten vonden inspiratie op een preekfestival en meer dan 50.000 mensen luisterden elke werkdag naar een Bijbelgedeelte met een korte uitleg toegespitst op het leven van alledag. Wat er is ontstaan in het afgelopen jaar wekt vreugdevolle verwondering.

Natuurlijk waren er ook ingewikkelde dingen en kwamen er vraagstukken langs die veel van ons vergden. We ervaren dat kerkzijn en het delen van het evangelie allesbehalve vanzelfsprekend is. Maar dankbaarheid en blijdschap zijn wel de woorden die het krachtigst klinken als we terugkijken. Dat geldt ook voor de wijze waarop ons werk financieel werd gesteund door leden, gemeenten, fondsen en donateurs. Veel mensen hebben bijgedragen en we hebben financieel ook beter gedraaid dan verwacht.

In dit verslag vertellen we u uitgebreid wat we hebben gedaan, wat we ontvingen en waar we tegenaan liepen. De opbouw is zo dat allereerst de afdelingen vertellen over afgelopen jaar. Vervolgens komen directie en stafafdelingen aan het woord, en tot slot wordt verantwoording afgelegd van de wijze waarop besturen en toezicht zijn geregeld.

Sjaak van den Berg,
directeur-bestuurder

s.vandenberg@izb.nl

02.

IZB Focus.

Algemeen

Het jaar 2019 betekende voor Focus de afronding van de pilotfase. Het gespreksmateriaal werd herzien op basis van de ervaringen in de pilot. Het aantal Focustrajecten nam toe, waardoor ook groei van het team nodig was. De aandacht voor Focus van buiten de PKN en zelfs vanuit het buitenland nam toe. Al met al was het een jaar van consolidatie en groei. Enkele vacatures in het team zorgden voor een hoge werkdruk. Zo namen we afscheid van gewaardeerd teamlid Henri Wijnne, die 12,5 jaar bij de IZB werkte en vanaf het begin bij de ontwikkeling van Focus betrokken was. Aan het eind van het jaar waren alle vacatures vervuld, waardoor er ruimte ontstond voor inhoudelijke verdieping.

Focustrajecten

Aan het begin van 2019 ging een kleine groep van drie gemeenten (tweede pilotfase) het tweede jaar in van het Focustraject. Daarnaast gingen 10 (wijk)gemeenten van start met het eerste jaar. Tijdens het voorjaar werd in een groot aantal gemeenten een voortraject gedaan, wat resulteerde in een groep van 15 gemeenten die in de loop van het najaar de opstartfase in ging. In zeven (wijk)gemeenten van de pilotgroep (2017-2018) werd nog begeleiding gegeven door Focustrajectbegeleiders. Dit betekent dat het IZB Focusteam gedurende 2019 met ongeveer 40 gemeenten heeft opgetrokken. Verheugend is dat er vanuit het project Focus in het Noorden, waarin Jaap van den Born gedurende het jaar met veel gemeenten contact heeft gehad, nu ook twee trajecten van start gaan: in Nieuwe Pekela en in Nieuweroord-Noordscheschut.

Gemeente	Trajectbegeleider	2018	2019	2020	2021
Nieuw-Vennep Hervormde Gemeente	D. Berendsen				
Almelo De Ontmoeting	Ds. C. Elsinga				
Den Haag Bethlehemkerk					
Middelburg De Ontmoeting	Ds. P.J. Visser				
Almkerk Hervormde Gemeente	Ds. D. Wolters				
Amersfoort Sint Joriskerk	Ds. K. van Meijeren				
De Bilt Dorpskerk	Ds. H. Dankers				
Gouda Sint Janskerk (A en B)	M. van den Boogaart				
Groningen Martinikerk	Ds. P. Versloot				
Huizen Meentkerk	Ds. K. van Meijeren				
Krimpen aan de Lek Hervormde Gemeente	M. van den Boogaart				
Pijnacker-Delfgauw De Acker	Ds. J. de Jong				
Amersfoort Nieuwe Kerk	N. de Ronde				
Beekbergen Hervormde Gemeente	Ds. A.J. Theunisse				
Eethen en Drongelen Hervormde Gemeente	N. de Ronde				
Genderen Hervormde Gemeente	N. de Ronde				
Genderen Gereformeerde Kerk	N. de Ronde				
Herentals VeG Levende Hoop	D. van den Bergh				
Middelharnis Hervormde Gemeente	J. van Luik				
Nieuwe Pekela Hervormde Gemeente	J. van de Born				
Nieuwerkerk ad IJssel Hervormde Gemeente	A. Walhout				
Nieuweoord Noordscheschut De Brug	J. van den Born				
Schoonhoven Hervormde Gemeente	J. van Luik				
Steenwijk Protestantse Gemeente	Ds. D. Wolters				
Veenendaal Hervormde Gemeente Oost	Ds. K. van Meijeren				
Vollenhove Stad en Ambt	Ds. D. Wolters				

Trajectbegeleiding

De groei van het aantal Focustrajecten heeft geleid tot een uitbreiding van het Focusteam. In 2019 kwamen achtereenvolgens in dienst: Nienke de Ronde, André Walhout en Jan van Luik. Het aantal trajectbegeleiders aan het eind van 2019 komt daarmee op negen. In drie van de negen gemeenten die in 2019 zijn gestart met Focus wordt de trajectbegeleiding door de eigen predikant gedaan. Zij hebben hiervoor eerst een assessment gedaan en ontvangen coaching en intervisie vanuit het IZB Focusteam. De ervaringen tijdens het eerste jaar zijn positief.

Materiaal

In 2019 werd een groot deel van het gespreksmateriaal herzien op basis van de ervaringen in de pilotgemeenten. De gesprekshandleidingen werden gedigitaliseerd en zijn nu allemaal toegankelijk via de website, wat niet alleen gebruiksvriendelijker is, maar ook een vermindering van drukwerk en kosten betekent. Ook het katern 'Geloof en Werk' werd herzien en uitgebreid. Er verscheen in samenwerking met de afdeling Relatiebeheer en Fondswerving een tweede deel van 'Geloven op Werkdagen'.

Voor de gesprekskringen werd een waaier gemaakt, met daarin de kernpunten van de visie en werkwijze van Focus, als hulpmiddel voor kringleiders en kringleden. Deze waaier is ook bedoeld om na afloop van het traject in de kringen de dynamiek van Focus vast te houden, ook als ander gespreksmateriaal wordt gebruikt.

Onderzoek en ontwikkeling

Het in 2018 gestarte meerjarige onderzoek naar de impact van Focustrajecten werd vervolgd, in samenwerking met het Impact Centre van de Erasmus Universiteit en de PThU. Er werden belangrijke stappen gezet in de uitwerking en verheldering van de Theory of Change en het herzien van de FocusScan. Met de nieuwe scan werd in de gemeenten van het cohort 2019 een nulmeting gedaan. Deze gemeenten zullen de komende jaren worden gevolgd. Vanuit de PThU was zowel aan het begin als aan het eind van het jaar een groepje masterstudenten betrokken bij het onderzoek.

In de loop van het jaar heeft het team tijdens enkele strategiedagen nagedacht over de invulling van de voortrajecten en de ontwikkeling van de begeleidingsmodellen. Het eerste punt zal worden opgepakt door de nieuwe coördinator verkenningstrajecten, Wout Koelewijn, die aan het eind van 2019 kon worden benoemd. Het tweede punt zal door het hoofd van de afdeling, in samenspraak met het Focusteam, in 2020 verder worden uitgewerkt.

In de loop van 2019 zijn twee trainingdagen voor het Focusteam verzorgd door Nadine van Hierden, docent veranderkunde aan de PThU. Deze training wordt in 2020 vervolgd. Margreet Heij, student HBO-theologie, startte in het najaar met een onderzoek naar het effect van het Focustraject op tieners in deelnemende gemeenten. Zij hoopt haar scriptie begin 2020 af te ronden.

Communicatie

Mede doordat de operationeel manager van het Focusteam, Eline de Boo, vanaf 1 februari voor de helft van haar werktijd een nieuwe IZB-brederol kreeg, kwam er ruimte voor het benoemen van een medewerker communicatie: in augustus startte Tineke van der Zwaag in deze rol. Het digitale Focusnieuws werd in 2019 zes keer verzonden.

Uitwisseling

Voor het eerst werd in 2019 geen landelijke Focusdag georganiseerd voor deelnemende gemeenten, omdat de belangstelling hiervoor beperkt was. In plaats daarvan werd gekozen voor intensiever optrekken met de plaatselijke Focusteams. Tweemaal werd een landelijk event georganiseerd voor toerusting van en uitwisseling tussen de lokale Focusteams. Deze nieuwe formule wordt zeer gewaardeerd. Daarnaast werden in 2019 vier predikantendagen gehouden.

Focus in de Christelijke Gereformeerde Kerken

In de loop van 2019 is de samenwerking met de Deputaten Evangelisatie van de Christelijke Gereformeerde Kerken verder ontwikkeld. In het seizoen 2019-2020 wordt in een aantal gemeenten een voortraject gedaan, waarna een pilot start met Focustrajecten. Ds. Jelle Nutma zal vanuit de CGK de begeleiding voor zijn rekening nemen, en wordt hierin ondersteund door het IZB Focusteam.

Focus in het buitenland

In samenwerking met de GZB is een pilot opgezet met het Focustraject in gemeenten van de UNEPREF in Zuid-Frankrijk. Martijn van den Boogaart en Jan-Maarten Goedhart bezochten in september samen met ds. Geert Lustig de gemeenten en verzorgden een dagconferentie over Focus. Ds. Geert Lustig zal begin 2020 worden uitgezonden naar Frankrijk, en de coördinatie van Focus in Frankrijk op zich nemen. In november kwamen predikanten en kerkenraadsleden van vijf Franse gemeenten op bezoek in Nederland. Zij werden toegerust door het IZB Focusteam en bezochten enkele Focusgemeenten.

In oktober hadden Martijn van den Boogaart en Jan-Maarten Goedhart in Praag een ontmoeting met vertegenwoordiging van de Broedergemeenten in Tsjechië. Dit kerkgenootschap is al enige tijd bezig met het ontwikkelen van een revitalisatietraject voor bestaande gemeenten in zwaar weer. Hun benadering blijkt complementair aan de werkwijze van Focus en we onderzoeken de mogelijkheid voor samenwerking. In Albanië hoopt de door de GZB uitgezonden zendingswerker Aad van der Maas met een groep gemeenten een Focustraject te kunnen gaan doen.

In België is in het najaar van 2019 een Focustraject van start gegaan in de Vrije Evangelische Gemeente in Herentals. De eigen predikant functioneert als trajectbegeleider, en wordt hierin ondersteund door het IZB Focusteam. De verwachting is dat in 2020 meerdere gemeenten in Vlaanderen met Focus willen starten.

Subsidie voor Focus

Tijdens de pilotfase konden gemeenten die een Focustraject deden een beroep doen op een ruime subsidieregeling vanuit de Solidariteitskas. Aan het eind van 2019 heeft de Commissie Steunverlening van de Synode van de Protestantse Kerk de Focustrajecten geëvalueerd. De Commissie ziet de toegevoegde waarde van Focus en heeft besloten Focustrajecten onder te brengen in de reguliere subsidiestroom 'Toekomst lokale kerk', waardoor er de komende jaren voor Focusgemeenten subsidie mogelijk blijft voor een Focustraject.

Focus in cijfers.

26

GEMEENTEN

570

KERKENRAADS-
LEDEN

170

FOCUS-
TEAMLEDEN

10.500

GEMEENTELEDEN

720

VRIJWILLIGERS

4869

FOCUSBOEKJES

3211

DEELNEMERS
FOCUSSCAN

03.

IZB Impact.

Met dankbaarheid kijken we als afdeling Impact terug op wat er in 2019 gebeurd is. Met meer plekken dan verwacht zijn we een traject van startbegeleiding gestart. Een deel daarvan is formeel ook daadwerkelijk gestart in 2019 en aantal van deze plekken zal begin 2020 starten.

Hoewel we als afdeling projectmatig werken realiseren wij ons voortdurend in het werk dat we bij veel meer dan projecten betrokken zijn. We zijn betrokken bij nieuwe vormen van kerk zijn. Nieuwe geloofsgemeenschappen die deel uitmaken van de kerk als groter geheel. Op die heel verschillende plekken mochten mensen ontdekken dat het evangelie goed nieuws werd in hun leven. Uiteindelijk verlangen we er naar dat we binnen en rondom de verschillende initiatieven vrucht zien. Dit zien we op verschillende manier ook gebeuren. Bijvoorbeeld doordat mensen elkaar dienen en het leven delen. Op sommige momenten wordt vrucht heel bijzonder zichtbaar. Het is op de momenten dat mensen gedoopt worden en belijdenis doen. Zo mochten we vanuit de verschillende plekken horen dat er in het afgelopen jaar 26 volwassenen en 28 kinderen gedoopt of opgedragen werden. Daarnaast deden 24 mensen belijdenis van hun geloof.

Ontwikkeling materialen

Omdat we geleerd hebben dat de startfase van een nieuwe pioniersplek zo belangrijk is, hebben we ons als afdeling toegelegd op de ontwikkeling van nieuwe materialen. Dit past in de keuze om intensiever betrokken te zijn bij de opstart van pioniersplekken. Het resultaat is een map gevuld met artikelen, bijbelstudies en werkvormen die gebruikt worden tijdens de startbegeleiding. Het doel van de materialen is om de geleerde lessen direct in de startfase in te brengen en meer structuur te geven aan het proces.

Huisstijl en brochure

De afdeling IZB Impact heeft in samenwerking met de afdeling communicatie een nieuw huisstijl ontwikkeld. Daarnaast zijn er met een folder en een brochure materialen geschreven die gemeenten helpen om inzichtelijk te krijgen wat de afdeling Impact doet en op welke manier zij behulpzaam kan zijn in het vormgeven van missionair werk.

Samenwerking Team Pionieren PKN

De afdeling Impact is nauw betrokken bij het programma pionieren van de PKN. We vergaderen mee met het team pionieren en zijn betrokken en leveren een bijdrage aan de leergemeenschap (o.a. pionierstraining).

Leer- en inspiratieprogramma

Binnen het landelijk netwerk van pionieren worden er steeds meer studie- en trainingsmomenten aangeboden. Mede hierdoor zien we dat het moeilijker is om genoeg aanmeldingen voor leer- en inspiratiedagen te krijgen. Bestaande elementen in het programma zoals de jaarlijkse tweedaagse en intervisie hebben gewoon plaatsgevonden. Het aanbod van intervisie hebben we verbreed waardoor er meer keuzemogelijkheden zijn voor de pioniers en missionair werkers.

Programma onderdelen 2019

- Tweedaagse met als thema 'Vreugdevol delen'.
- Trainingsdag met het thema 'Een cultuur van verandering scheppen'.
- Vier contactmomenten met intervisie.

Doop- en belijdenis

In de afgelopen jaren zien we het aantal nieuwe kerkplekken waar doop en/of het Heilig Avondmaal wordt gevierd toenemen. Kaj en Rianne ten Voorde (Vitamine G in Hilversum) ontvingen in 2019 in rol al missionair werker de bevoegdheden als van predikant.

Onderzoek open plekken

In 2019 hebben we in West-Brabant een voorverkenning gedaan in de vorm van onderzoek en voeren van gesprekken met mensen ter plaatse. Dit krijgt in 2020 een vervolg in de vorm van een verkenning gericht op nieuwe vormen van kerk zijn in West-Brabant.

Nieuwe initiatieven en ontwikkelingen

In 2019 zijn 8 intentieverklaringen getekend gericht op de komst van nieuwe pioniersplekken. De meeste van deze plekken zullen begin 2020 starten. Ook werden vier missionaire initiatieven geëvalueerd en afgerond.

Ontwikkelingen binnen projecten

- Het project 'Brood voor de buurt' dat verbonden was aan de Bethlehemkerk in Den Haag is geëvalueerd en afgerond. Ds. Ad Vastenhouw heeft afscheid genomen in is predikant in Dinteloord geworden.
- In 2019 is een nieuwe projectperiode van Licht op Zuid ingegaan. Ook is Martijn Weststrate in vaste dienst bij de IZB getreden.
- De pioniersplekken Daar Al Nour in Leerdam en Daar Al Amal in Zeist werden eerst samen met en nu volledig begeleid door Stichting Evangelie & Moslims
- In Sebaldeburen is een pioniersplek van start gegaan. Joost van den Berge is als pionier en voorganger aangesteld.
- Arte Havenaar nam afscheid bij Perron en ging als pionier werken bij pioniersplek OMG in Rotterdam.
- Timo Hagendijk werd als nieuwe missionair werker verbonden aan het Perronwerk en de Oosterkerk in Zoetermeer
- Pioniersplek Familiehuis Schollebaar in Capelle aan den IJssel ging van start. Johan van het Klooster is als pionier aan deze plek verbonden.
- Ageeth Palland heeft afscheid genomen van Rotterdam Kralingen. Het project waar zij aan verbonden was is geëvalueerd en afgerond.
- Het missionaire project in Westbroek en Maartensdijk is geëvalueerd en afgerond. De missionair werker Anton Verstoep heeft afscheid genomen.
- Het project rondom de Jacobikerk, waar ds. Wim Vermeulen via de IZB was aangesteld, is de projectstatus ontgroeid. De wijkgemeente is nu in staat om zelf twee predikanten aan te stellen. Het project is geëvalueerd en afgerond.

Overzicht missionaire initiatieven IZB Impact in 2019

1 Nieuwegein, Cross Cultural		
Groningen	Het Pand	Jan Waanders (IZB)
Rotterdam	Geloven in Spangen	Nico van Splunter (IZB)
Rotterdam	Licht op Zuid	Martijn Weststrate (IZB)
Zoetermeer	Perron 61	Timo Hagendijk
2 Werken aan missionair (re)vitalisering van gemeente (kerk in de buurt en netwerkkerk)		
Den Haag	Bethlehemkerk	Ad Vastenhoud (IZB)
Almelo	wijkgemeente De Ontmoeting	Catherinus Elsinga
Nieuw Beijerland		Hendrik Klaver
Westbroek		Anton Verstoep
3 Werken aan een missionaire levenshouding: gemeente als vormingsplek en oefenplaats		
Utrecht	Jacobikerk	Wim Vermeulen (IZB)
Groningen	Martinikerk	Pieter Versloot (IZB)
4 3D IZB Dagelijks Dichtbij Delen		
	Rotterdam Kralingen	Ageeth Palland (IZB)
5 Pioniersplekken PKN via IZB		
Almelo	LINKT	Catherinus Elsinga
Amersfoort	Gebedsposten	Ron van der Spoel (IZB)
Amsterdam	Hebron	Jurjen de Bruijne
Amsterdam	Huis voor de ziel	Paul Visser
Bolnes		startbegeleiding
Bussum		Startbegeleiding
Capelle Schollebaar	Het Familiehuis	Johan van het Klooster
Doetinchem		Startbegeleiding
Hilversum	Vitamine G	Kaj en Rianne ten Voorde
Nieuwegein	Cross Cultural	Theo Vreugdenhil (IZB)
Leerdam	Daar Al-Nour (samenwerking E&M)	Rakaan Alexman
Rosmalen	CRUX	Wolter Stijf
Rotterdam	Charlois Noorderlicht	Nathan Noorland (IZB)

Rotterdam De Bron	Roeland Dam
Rotterdam De Echo	Johan Bos
Rotterdam OMG	Arte Havenaar
Rotterdam Oranjekerk	Niels de Jong (IZB)
Siddeburen	<i>Startbegeleiding</i>
Utrecht De Haven	Mirjam Verschoof
Huizen De Brug	Jan Verkerk
Zeist (samenwerking E&M)	Samer Younan en Rana Alobad
Zwijndrecht Het Badhuis	Peter Huijser

6 Ondersteuning projectmatig missionair werk (netwerk IZB waarbij werkers en/of gemeenten gebruik maken van begeleidingsaanbod door de programmaliijn)

Voorthuizen	Wim van der Vegte
Veenendaal	Nico Grijzenhout (IZB)

Impact in cijfers.

04.

IZB Areopagus.

2019 is een *transformatief* jaar geweest voor Areopagus. Veranderingen zijn in gang gezet, waarvan we hopen en bidden dat die de komende jaren vrucht zullen afwerpen.

Een belangrijke verandering is dat per 1 juli een *fulltime* programmaleider in dienst is getreden: ds. Kees van Ekris. Dat is een wezenlijke investering, waarmee de IZB een signaal afgeeft over het belang dat zij hecht aan prediking (in het gemeentelven maar ook als mogelijke missionaire katalysator). In 2019 zijn in dat verband ook netwerken van externe financiering rond Areopagus ontstaan. Een tiental betrokkenen hebben aangegeven een deel van het budget, gedurende vijf jaar, te willen financieren. Het mooie is dat deze bijeenkomsten een inhoudelijke focus hadden, en dat deze *liefhebbers* van Areopagus vanwege dat inhoudelijke belang participeren.

Preekfestival

2019 gaat ook de boeken in als het jaar waarin voor het eerst in Nederland een Preekfestival georganiseerd is. Team IZB/Areopagus, (met een uitdrukkelijke vermelding van het werk van Koos van Noppen en Marieke Verkaik), speelde daarin een sleutelrol. We hadden we een dynamische dag met zo'n 500 deelnemers – onder wie ook veel studenten. Qua netwerkfunctie heeft deze dag betekenis gehad en uitwerking. Op landelijk niveau was dit een evenement dat bij het *why* van Areopagus past: het geestelijk klimaat rondom prediking in de kerk, in de gemeente, onder predikanten en in de publieke opinie zo beïnvloeden, dat inspiratie ontstaat om je met toewijding te geven aan spreken en luisteren.

Luisteren

In 2019 zijn we begonnen na te denken over de vraag hoe we de lokale gemeente kunnen helpen in het gesprek over prediking, in de bewustwording van de rol van de gemeente en de hoorder, in het besef dat de kerkenraad hierin een verantwoordelijkheid heeft. Al snel kwamen we in contact met een lokale kerkenraad die graag met ons een pilotproject aan wil gaan. De afspraken zijn gemaakt om in 2020 deze pilot te ontvouwen. Doel is om materiaal te genereren dat door andere gemeentes en kerkenraden gebruikt kan gaan worden, in catechese, gemeente-avonden, kerkenraadsdagen en gesprekken met de predikant over prediking. Op langere termijn hopen we ook dat dit leidt tot een publicatie: een liturgisch ABC voor de gemeente, *grondwoorden van participatie in prediking*, om actief deel te nemen aan het tevoorschijn *luisteren* van wat God zegt.

Gerelateerd aan deze ontwikkeling is het initiatief tot een ander 'luisterproject'. Als IZB hebben we daar goede ervaringen mee: grondig en open luisteren naar de betrokkenen die wij als organisatie hopen te dienen. Voor een deel is het luisteren naar de *gemeente*: welke observaties en ervaringen leven er allemaal rondom prediking? In dat kader hebben we het concept van de 'Tafel van Areopagus' ontwikkeld: samen eten, samen een waardig en kritisch gesprek voeren over wat prediking is en kan zijn. Uit dergelijke tafels komen zeer bruikbare observaties van gemeenteleden die doorwerken in trainingen en contacten. Ook het pilotproject in de lokale gemeente bevat momenten van luisteren.

Daarnaast willen we uitgebreider luisteren naar *predikanten*. Vertel eens waar in de praktijk van jouw prediking de vreugde ligt, waar de inzichten gebeuren, de Godsmomenten, welke dingen zwaar vallen en waarom, waar we als Areopagus mee van dienst kunnen zijn? In het voorjaar van 2020 worden 20 predikanten geïnterviewd, zowel via een uitgebreide schriftelijke enquête als via een diepte-interview. Daar nemen de visiegroep en leidinggevendenden binnen Areopagus/IZB aan deel.

Existentiële verificatie

Deze ontwikkeling van luisteren, van dynamische interactie, kreeg in 2019 ook vorm in een nieuwe werkvorm, geïnitieerd door ds. Paul Visser. Steeds sterker bereikten ons de signalen van capabele collega's, die niettemin een appèl op ons deden over de vraag hoe, via prediking, leiding te geven aan de gemeente. Een werkvorm werd ontwikkeld, waarin een groep van 10 predikanten elkaar met enige regelmaat ontmoet, om in een gezamenlijk proces een pericoop te ontsluiten voor de prediking. De term 'existentiële verificatie' speelt hier een belangrijke rol: kun je als prediker de gemeente voorgaan in het existentieel proeven van de woorden, om zo ook de waarheid ervan te ondergaan voor vandaag en voor de vragen van nu. De deelnemers reageren zo enthousiast en bemoedigd door deze werkvorm, dat we deze in 2020 breder en intensiever gaan aanbieden. Een andere innovatie is dat we in 2019 besloten een digitale variant van deze werkvorm te gaan beproeven die we nu uitwerken.

Methode

In 2019 hebben we als Areopagus ook onze trainingen en onze 'methode' onder de loep genomen. Samen met de visiegroep is een fasering ontwikkeld rond de voorbereiding van een preek. Die fasering wordt inmiddels gebruikt in de trainingen en is uitgangspunt voor een publicatie (die op den duur gaat functioneren als werkboek). In deze ontwikkelingen nemen we serieus dat Areopagus werkt met een *relationele* hermeneutiek, een methode om zowel contextueel als missionair te kunnen verkondigen.

Visiegroep

Een andere verandering in 2019 is het besluit om de visiegroep uit te breiden, ook met betrokkenen uit andere disciplines. In december werd Marleen Voortman lid, met expertise in onderwijs. Eind 2019 meldden zich ook twee stagiaires, Arnold Dekker en Nelleke Plomp, die in het voorjaar van 2020 een onderzoeksproject uitvoeren. De visiegroep heeft dit jaar twee keer vergaderd.

Cursussen

Midden in dit transformatieve jaar deden we ook de dingen die we altijd doen, zoals cursussen geven. Wim Dekker leidde een serie van studiemiddagen (14 deelnemers), ds. Leo de Wit riep 11 jonge collega's op om een cursus bij Areopagus te volgen, en met een groep van 11 jonge collega's was er de cursus 'Samen leren preken'. Rond Pinksteren was er de training 'Vonkende woorden' met 7 deelnemers. Vier keer schreven we een Areopagus Magazine (met recensies, interviews en nieuws), dat wordt verzonden naar 850 collega's. Daarnaast communiceren we met de achterban door een zgn. voor- en najaarsbrief; die is in 2019 twee keer naar 850 adressen per post verzonden. Via Koos waren we ook betrokken bij de samenstelling en presentatie van een prekenbundel van Andries Zoutendijk 'Oplichtende Woorden'.

We zijn dankbaar voor de dynamiek en de synergie die er is binnen Areopagus en breder binnen de IZB. Het wordt een uitdaging om wijs om te gaan met de bestaande energie, en ons te focussen. Tegelijkertijd zullen we gehoor moeten geven aan de veelgehoorde roep om de vraagstukken rond prediking serieus te nemen en niet weg te kijken van de vragen die in veel gemeenten leven. Daarnaast kijken we verwachtingsvol vooruit.

Areopagus in cijfers.

900

PREDIKANTEN

500

**BEZOEKERS
PREEKFESTIVAL**

10

**LEDEN
VISIEGROEP**

4x

**AREOPAGUS
MAGAZINE**

05.

IZB Dabar.

'Dabar is het moment dat je in je tent ligt uit te rusten en je op het speelveldje een kind hoort zingen: 'Gottes Liebe ist so wunderbar'. Dan kan je niets anders doen dan blij worden en God danken!'

2019

Voor de verdere ontwikkeling en innovatie van Dabar is 2019 een mooi en gezegend jaar geweest. Vanuit heidagen, gesprekken met teamleiders, dabaristen, campingpastors, commissies en werkgroepen is duidelijk naar voren gekomen dat Dabar op campings geen achterhaald concept is. Campinggasten komen door het Dabarwerk, soms voor het eerst, met christenen en het christelijk geloof in aanraking. Campingeigenaren geven aan dat de sfeer op een camping positief verandert als een Dabarteam aanwezig is. Voor jongeren die Dabar doen heeft dit grote impact op hun eigen geloofsleven.

Dit jaar hebben we een aantal processen verbeterd en vernieuwingen doorgevoerd. De belangrijkste zijn:

- Een grotere rol voor teamleiders incl. leiderschapsontwikkeling
- Alle aanmeldingen gaan via onze eigen website
- De toerusting van dabaristen en campingpastors op het Dabar Ontmoetingsweekend
- Sponsoractie door dabaristen
- Survey onder christelijke jongeren (16 tm 25 jr) uit onze eigen achterban, samen met de HGJB en GZB.

Daarnaast zijn we in gesprek gegaan met pioniersplekken en diaconale centra om te onderzoeken of Dabar ook daar van toegevoegde waarde kan zijn. In 2020 wordt een pilot gedaan samen met Goud van Noord (Rotterdam).

Werving

Omdat jongeren een drukbezet leven leiden is het al jaren een uitdaging om voldoende dabaristen te werven. In 2019 heeft de dalende trend van de afgelopen drie jaar van het aantal jongeren die zich aanmelden niet verder doorgezet. Hiervoor is een aantal oorzaken aan te wijzen:

- We zijn veel vroeger in het seizoen gaan werven.
- Alle inschrijvingen verliepen via onze eigen website en niet meer via plaatselijke commissies. Hierdoor hadden we direct een goed overzicht en konden we, indien gewenst, tijdig bijsturen.
- Teamleiders is gevraagd hun eigen teams samen te stellen. Een teamleider heeft namelijk als eerste baat bij een voltallig, fijn en gemotiveerd team. Teamleiders hebben hun eigen netwerk ingeschakeld en hierdoor heeft Dabar ook meer bekendheid gekregen.

- We zijn meer zichtbaar geweest op social media d.m.v. motivatie- en ervaringsfilmpjes, quotes, PRfilmpjes etc en op events.
- We hebben heidagen georganiseerd met jongeren, campingpastors en plaatselijke commissies. Hierdoor hebben jongeren meer een stem gekregen en voelen ze zich gehoord en serieus genomen.

Het werven van campingpastors is goed verlopen. Veel campingpastors komen al een aantal jaren op dezelfde camping. Nieuwe campingpastors krijgen een ervaren campingpastor als sparringpartner.

Toerusting

- *Teamleiders*

In 2019 hebben we ons gericht op het persoonlijk werven en coachen van goede teamleiders. Als teamleiders goed functioneren is dit merkbaar in de manier waarop de teams functioneren en hoe het Dabarwerk op de campings gestalte krijgt. Op 6 april is er een cursusdag over leiderschap en missie voor teamleiders gehouden o.l.v. Joël Aerts en Harry van Haaften. De focus op goed leiderschap, missie en het mede verantwoordelijk maken van teamleiders voor de werving van eigen teams heeft zijn eerste vruchten al afgeworpen. De meeste teams hebben uitstekend gefunctioneerd en waren voltallig. Door teamleiders zeggenschap te geven over en medeverantwoordelijk te maken voor het werven van hun eigen team(samenstelling) hebben we de betrokkenheid bij Dabar vergroot.

- *Plaatselijke commissies*

Er zijn vier avonden voor plaatselijke commissies georganiseerd in januari. Tijdens deze avonden is de focus op de teamleider, de rol van de plaatselijke commissie en IZB Dabar aan de orde gekomen. Diverse vergaderingen van plaatselijke commissies zijn bijgewoond door IZB Dabar met als doel meer inzage te krijgen in het functioneren van deze commissies en om ze te adviseren en te bemoedigen. Sommige commissies hebben veel moeite om voldoende commissieleden te werven. De commissie De Rietschoof Aalst stopte na de zomer als geheel. Met de betrokken kerken en predikanten is contact gezocht en er is een nieuwe commissie gevormd.

- *Dabar Ontmoetingsweekend*

Dit heeft plaatsgevonden op 24 en 25 mei in de Christelijke Hogeschool Ede. Het thema was 'Deel in Mijn vreugde', waarbij Lukas 15 centraal stond. Teambuilding, Toerusting en Toewijding waren belangrijke aandachtspunten. Voor het eerst werd er veel ruimte gemaakt voor het onderdeel 'Dabar op je camping'. Hierin gingen dabaristen, campingpastors en plaatselijke commissies gezamenlijk aan de slag. Dit nieuwe onderdeel is iedereen goed bevallen. Er is extra aandacht geweest voor het doen van betekenisvol animatiewerk.

'Dat de kinderen aangaven dat ze een verschil merkten tussen hoe wij met ze omgingen en hoe het gewone animatieteam met ze om ging'

Materialen

De brochures voor teamleiders, teamleden en campingpastors hebben een update gehad en zijn in de nieuwe huisstijl van Dabar vormgegeven. Er is een pilot met nieuw kinderwerkmateriaal geweest op drie verschillende campings. Het huidige kinderwerkmateriaal voldoet vanaf 2020 niet meer. Voor 2020 wordt nieuw kindermateriaal ontwikkeld met de opgedane ervaringen uit de pilot. Voor het tienerwerk werd gebruik gemaakt van materiaal van Youth for Christ; Rock Solid en Solid Friends. Met uitzondering van Solid Friends werd het materiaal digitaal beschikbaar gesteld.

Sponsoractie

Elke team werd gevraagd 1000 euro bij elkaar te brengen. De helft hiervan was bestemd voor IZB Dabar. De andere helft mocht het team besteden aan activiteiten op hun eigen camping om het animatiewerk een boost te geven. Doel van deze sponsoractie was meer geld te genereren voor IZB Dabar, teams te stimuleren goed over hun animatiewerk na te denken en meer bekendheid te genereren voor Dabar. Doordat de sponsoractie op het Dabar Ontmoetingsweekend (eind mei) pas werd gelanceerd hadden de meeste teams te weinig tijd om dit echt tot een succes te maken. Daarnaast wisten veel teams niet hoe ze het geld op een goede manier konden besteden voor hun eigen camping. Hierdoor is de sponsoractie bij veel teams niet aangeslagen. De teams die wel het volledige bedrag bij elkaar kregen, hebben mooie activiteiten georganiseerd waarbij ze doelgroepen konden aanboren die eerder moeilijk bereikt werden.

We hebben hiervan geleerd en gaan de sponsoractie in 2020 eerder starten; de sponsoractie loopt nu per persoon in plaats van per team. Per team kan een bestemmingsactiviteit ingediend worden. De drie beste ideeën ontvangen een geldbedrag om dit idee uit te voeren.

'Er kwam een tiener van 18 jaar naar me toe naar aanleiding van de tienerclub. Ik heb met hem een uur gewandeld en we hebben samen gepraat over zijn levensverhaal en over wie God kan zijn voor hem'

Zomer 2019

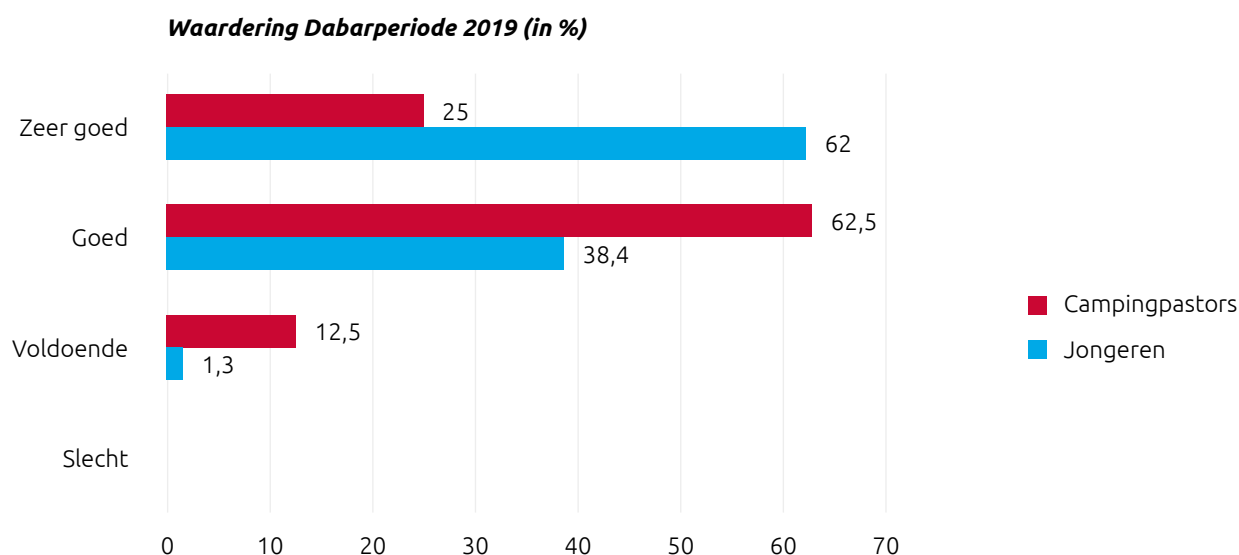
- Het Dabarzomerseizoen liep van 13 juli tot en met 25 augustus 2019. Op camping De Kriembelberg in Ermelo is er tijdens het hemelvaartweekend (29 mei t/m 2 juni 2019) ook een Dabarteam actief geweest.
- De meeste teams en campingpastors hebben goed tot zeer goed gefunctioneerd. Er waren weinig conflicten in teams of tussen team en plaatselijke commissies.
- Alle teams en campingpastors zijn bezocht door IZB Dabar. Teamleiders zijn ook tijdens hun Dabarperiode gecoacht.
- Als een camping wisselt van eigenaar is dat vaak spannend. Een vertrouwensrelatie opbouwen is cruciaal. Campingeigenaren zijn vaak zelf geen christen. Camping Zeestrand in Termunterzijl had dit jaar een nieuwe eigenaar. Het was spannend of Dabar door kon gaan. Er bleek voldoende vertrouwen om het te beginnen en gaandeweg de zomer is de waardering over en weer erg gegroeid. Ook in 2020 zijn we weer welkom op deze camping. We hebben hierin ook Gods hulp en leiding ervaren.
- Het Dabarzomerseizoen is afgesloten met een Celebration op 4 oktober 2019.

- Camping Veluwestrandbad in Elburg heeft net na het zomerseizoen besloten na 50 jaar definitief te stoppen met Dabar. De reden is dat er al professioneel animatiewerk op deze camping wordt georganiseerd.
- Op Camping De Put in Ottoland ontstond veel onrust onder de campinggasten. De nieuwe campingeigenaar gaat meer arbeidsmigranten huisvesten en in 2020 is er een grote verbouwing. Hierdoor zal Dabar in 2020 niet op De Put kunnen plaatsvinden. Er worden wel wat losse activiteiten georganiseerd door de plaatselijke commissie om contact te onderhouden met de campinggasten. De eigenaar is wel heel tevreden over Dabar.

'Een meisje dat de hele dag door negatieve aandacht vroeg, maar 's avonds, als we bij de avondsluiting liederen aan het zingen waren, een heel verwonderde, vredige blik op haar gezicht had. Ik geloof dat God in haar aan het werk is'

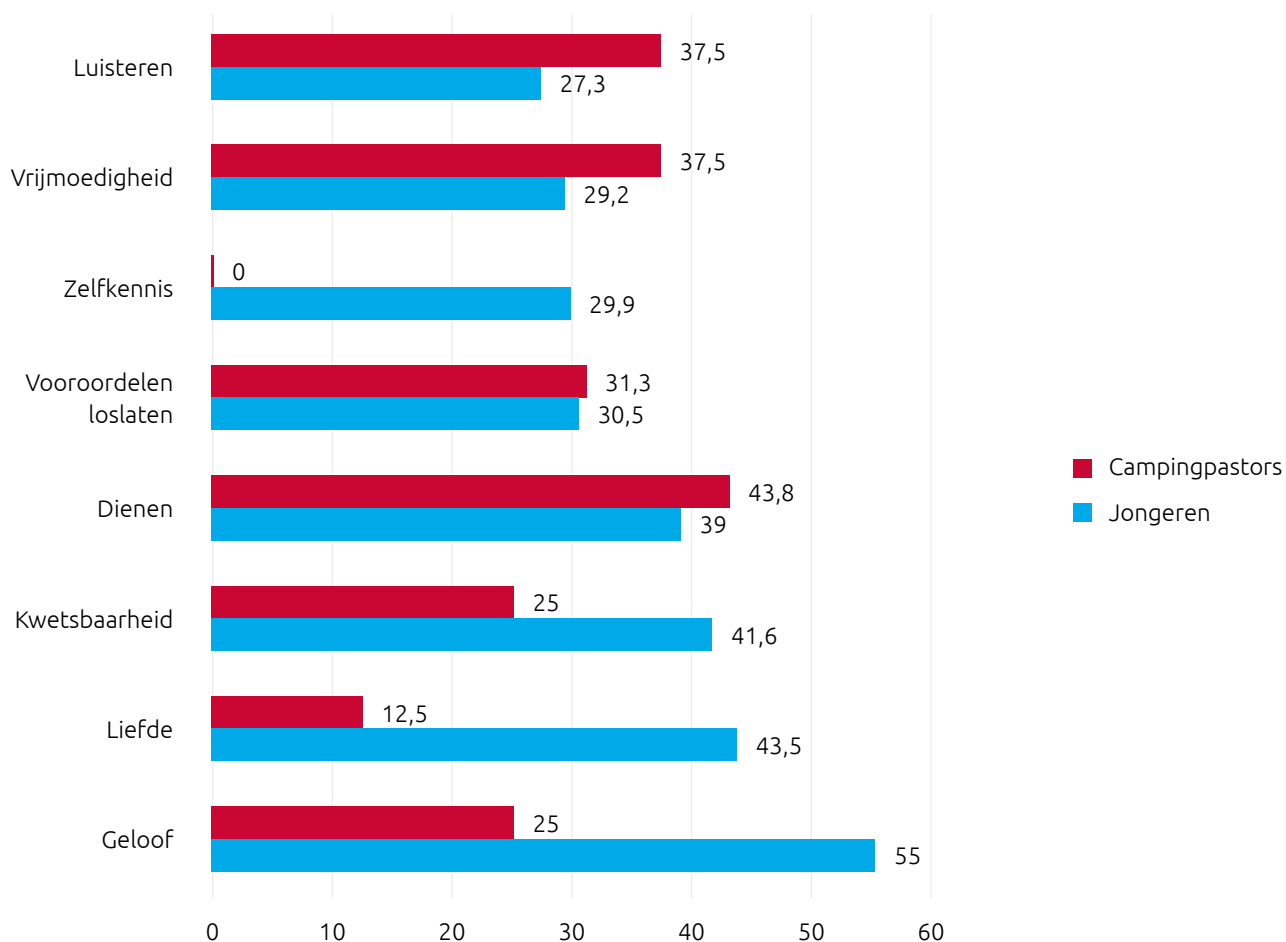
Dabar 2019 in cijfers

Resultaten uit de enquête die ingevuld wordt door dabaristen en campingpastors na afloop van hun Dabarperiode.

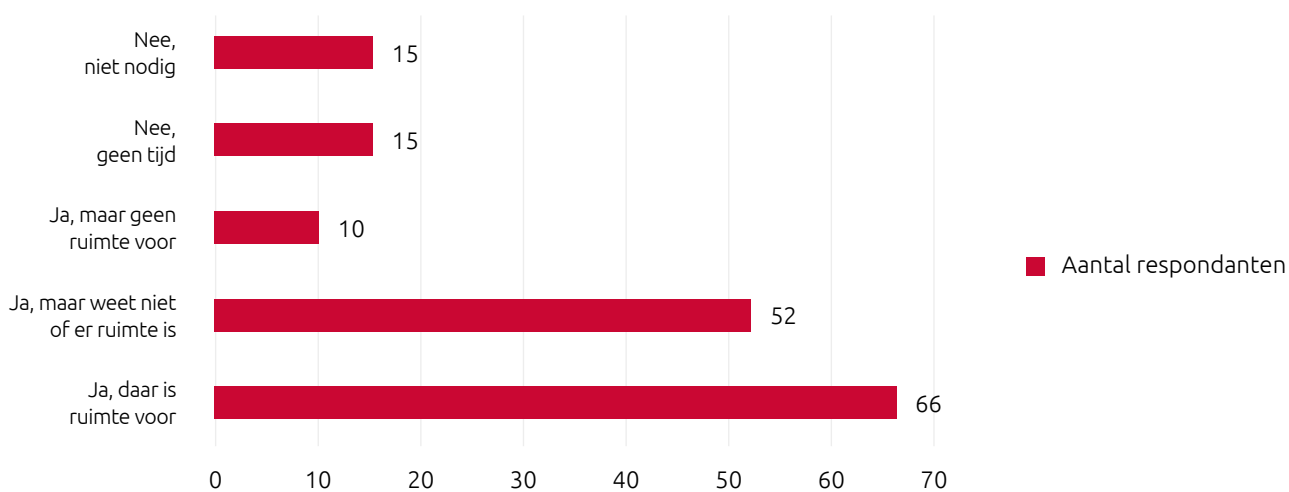

'Toen de vraag over het lijden heftig aan de orde kwam tijdens een avondsluiting op de camping wist ik hier op geen antwoord te geven. Ik was teleurgesteld, want God belooft toch je de woorden in de mond te geven? Maar God leerde mij hierdoor een belangrijke les tijdens de volgende avondsluiting: "You say I'm strong when I think I'm weak."

Waar in ben je gegroeid? (in %)

Wil je (uit)delen van wat je hebt geleerd door Dabar te doen in je eigen kerkelijke gemeente? (in aantallen)

368

Totaal aantal jongeren en campingpastors dat in 2019 Dabar hebben gedaan.

	Dabaristen ¹	Teamleiders	Campingpastors ²
Totaal	340	64	28
Gemiddelde leeftijd (jaren)	20,5	21,7	-
Mannen	124	17	15
Vrouwen	216	13	13
Nieuw	147	11	11
Ervaren	193	17	17

Campings en Dabar	
Aantal campings	21
Totaal Dabarperiodes ³	49
Aantal weken Dabarteams	72
Aantal weken campingpastoraat	30

¹ inclusief teamleiders

² campingpastors komen als echtpaar of alleen

³ Een periode kan 1 of 2 weken bevatten

Dabar in cijfers.

21
CAMPINGS

340
DABARISTEN

20,5
GEMIDDELTE
LEEFTIJD

30
WEKEN
CAMPING-
PASTORAAT

06.

Bijzondere leerstoel secularisatiestudies.

In 2019 heeft prof. dr. Herman Paul aangegeven dat zijn project van de leerstoel, die in gezamenlijkheid met de GZB is ingesteld aan de Rijksuniversiteit in Groningen, zijn voltooiing nadert. We kijken met dankbaarheid terug op de ruim zeven jaar waarin Herman Paul zijn werkzaamheden verrichtte.

Er is veel meer opgeleverd aan publicaties en er zijn meer cursussen, lezingen en interviews gegevens dan binnen de kaders van de aanstelling verwacht mocht worden. Naast deze meetbare output zien we ook dat het werk op zichzelf een goede invloed heeft gehad op het denken over secularisatie. Met het schrijven van het essay *Shoppes in advent*, dat in 2020 is opgeleverd en waaraan een minisymposium is gekoppeld, is het einde van de leerstoel gemarkeerd.

07

Directie en staf.

7.1 Directie

Structuur

Begin 2019 is er een structuur met een eenhoofdige directie ingevoerd. Voordien was er een tweehoofdige directie, met een algemeen en een operationeel directeur. Een deel van de taken van de voormalig operationeel directeur is overgenomen door Eline de Boo, die parttime de nieuwe functie van operationeel manager op zich heeft genomen. Eens per twee weken voerde Sjaak van den Berg overleg met haar, waar nodig in aanwezigheid van het hoofd financiën en bedrijfsvoering en/of het hoofd relatiebeheer en fondsenwerving.

Met ieder van de afdelingshoofden vergadert de directeur geregeld over de voortgang van het werk op afdelingsniveau. De inhoudelijke aspecten van de activiteiten, de doelmatige uitvoering daarvan en de realisering van de doelstellingen worden daarin besproken.

De afdelingshoofden ontmoeten elkaar wekelijks voor een update van de voortgang van het werk. Belangrijke knelpunten en initiatieven worden dan besproken. Daarnaast zijn er per zes weken vergaderingen waarin grotere thema's worden besproken. In deze overleggen worden kwartaalvoortgangen besproken en wordt gewerkt aan visie- en beleidsontwikkeling. Bouwstenen voor het formuleren van beleid, door middel van fundamentele gedachtevorming over missiologische visie, beleid, strategie en innovatie worden dan aangedragen en verzameld.

Per 21 mei is Sjaak van den Berg door de algemene vergadering benoemd tot bestuurder van de organisatie (zie verder hoofdstuk 8.1).

Organisatieontwikkeling

Eens per maand presenteert een afdeling tijdens een lunch aan de hele werkorganisatie de stand van zaken en vraagt daarbij om feedback en gebed. Dit draagt bij aan het goed geïnformeerd zijn en aan de onderlinge betrokkenheid. Het IdentityTeam, ingesteld in 2017, coördineert deze lunches.

Op initiatief van het ID-team, en gecoördineerd door oud-personeelslid Peter Oudshoorn, vond op 5 maart een inspiratietoer plaats. Medewerkers en leden van het bestuur lieten zich, terwijl ze verschillend plaatsen in (de omgeving van) Rotterdam bezochten, informeren over de voortgang van het werk in de verschillende werktakken.

HRM

Met iedere medewerker is een jaargesprek gevoerd en bij hem/haar is geïnformeerd naar de ontwikkelingswensen. In het najaar van 2019 is er een Risico-inventarisatie en –evaluatie uitgevoerd. Deze leverde slechts een beperkt aantal kleine aandachtspunten op.

Er waren de volgende personele wijzigingen afgelopen jaar:

In dienst	Uit dienst
Steven Zwarts	Ivar van Loen
Kees van Ekris (uitbreiding)	Henri Wijnne
Jantine Westeneng	Elise van Es
Martijn Weststrate	Ad Vastenhoud
Anneke Verhoeven	Wim Vermeulen
Tineke van der Zwaag	Anton Verstoep
Nienke de Ronde	Dorothee Berensen-Peppink
Jan van Luijk	
Andre Walhout	

Er zijn 46 medewerkers gedurende (een deel van) het jaar 2019 in dienst geweest. Per 31 december 2019 waren dat er 38. Het aantal fte's in 2017 bedroeg 25,2.

Jaar	Aantal medewerkers in dienst	FTE	Verzuimpercentage ¹
2015	42 medewerkers	24.3	1.5%
2016	47 medewerkers	22.0	0.7%
2017	39 medewerkers	26.1	0.4%
2018	40 medewerkers	25.1	1.4%
2019	46 medewerkers	25.2	0.95%

¹ Exclusief WAZO-verlof en gecorrigeerd voor deeltijdfactor

Samenwerkingspartners

De IZB is er zich van bewust dat samenwerking met andere organisaties noodzakelijk en verrijkend is voor de roeping die we hebben. In 2019 heeft ze daar verder aan gewerkt. IZB en het Team Missionair hebben in het jaarplan 2019 onder andere beschreven dat de IZB zeven nieuwe pioniersplekken beoogd te stichten.

Op het terrein van coaching en intervisie werd intensief samengewerkt met Coby van der Zee (Dynanoia). Met verwante organisaties als de Gereformeerde Bond, de GZB en de HGJB heeft de IZB geregeld overleg over lopende zaken en mogelijkheden voor nadere samenwerking. Met GZB en HGJB wordt samengewerkt in de programmaliijn Focus. De samenwerking met E&M

op het vlak van de begeleiding van pioniersplekken is beëindigd. E&M heeft in 2019 zelf een overeenkomst gesloten met het Team Pionieren, waardoor onze samenwerking gemakkelijk tot verdubbeling zou leiden.

Met de Bond van Hervormde Zondagsscholen, de Hervormde Mannenbond en de Hervormde Vrouwenbond zijn er geregeld contacten geweest tijdens de halfjaarlijkse overlegmomenten. Daarnaast vond er overleg plaats met de CGK en is de IZB betrokken bij de NZR en MissieNederland. Ook zijn er contacten met EW en New Wine.

7.2 Communicatie en Relatiebeheer & Fondsenwerving

Verhalen delen - mensen betrekken

Een belangrijk doel van Communicatie & Relatiebeheer is het inzichtelijk maken van het werk wat de IZB doet en de impact die dat maakt. Dit gebeurt onder andere door het delen van verhalen over nieuwe gelovigen, of over hoe samen vol te houden in een moeilijke situatie. Door het jaar heen hebben we steeds via de site, social media, Tijding, digitale nieuwsbrief en artikelen in de media deze verhalen gedeeld. Aan het begin van het jaar hebben alle mensen die betrokken zijn bij de organisatie een mooi verhaal toegestuurd gekregen, vergezeld van een kleine attentie. Samen met de GZB hebben we een actie gehouden om belijdeniscatechisanten te betrekken bij zending. We hebben meer dan duizend catechisanten bereikt.

In het kader van betrekken van mensen op onze missie, en om te luisteren naar wat er leeft in gemeenten, hebben we begin juli een predikantendag gehouden waar ruim 70 predikanten aan deelnamen. We bespraken het thema van Gods aanwezigheid in het werk: (hoe) ervaren we deze?

EerstDit

Het jaar 2019 stond in het teken van de stormachtige ontwikkeling van de 'werkdagelijkse' Bijbelpodcast EerstDit, een initiatief van IZB en EO. Het groeide uit van 0 naar 52.000 Whatsapp-abonnees, zeg maar een goed gevulde Johan Cruijff Arena. De teller van iTunes en Spotify staat op 750.000 geluisterde podcasts. Inmiddels is er een eigen app ontwikkeld waarmee de podcast wordt gedistribueerd. De conversierate (van Whatsapp naar de eigen app) lag aan het eind van 2019 rond de 75%, wat bijzonder hoog is.

Ondernemers

Het ondernemersnetwerk telt inmiddels meer dan 500 betrokken ondernemers. Voor hen is er elke week een podcast: Woord voor de werkweek. Daarnaast is er, in samenwerking met de afdeling Focus, een nieuwe uitgave gerealiseerd van het bijbelstudieboekje Geloven op werkdagen. Deze boekjes voorzien duidelijk in een behoefte.

Er zijn twee regionale events georganiseerd. Eén in Bergschenhoek en één in Kampen. Daarnaast was er in Utrecht een landelijk event met ds. Ron van der Spoel en gedragswetenschapper Ben Tiggelaar. Er kwamen ongeveer 350 ondernemers en leidinggevendenden naar deze bijeenkomst.

Toer voor het goede doel

Op 15 juni vond in de provincies Zuid-Holland en Utrecht de Toer voor het Goede Doel. De opbrengst van de rit werd bestemd voor het missionaire werk op de locaties die onderweg worden bezocht: het pionierswerk gericht op gezinnen in Capelle-Schollevaar, het missionair-diaconale werk van 'Het Badhuis' in Zwijndrecht en de multiculturele geloofsgemeenschap in Nieuwegein. Medewerkers van deze missionaire pioniersplekken gaven het peloton ter plekke tekst en uitleg over hun werk.

Fondsenwerving algemeen

De focus op algemene inkomsten (dat wil zeggen, niet project-specifieke) is er ook in 2019 geweest. Met dankbaarheid kunnen we vaststellen dat deze inkomsten, genormaliseerd voor legaten, 4% hoger waren dan het jaar ervoor. Naast de contributiemailing hebben we dit jaar vier keer een brief gestuurd waarin we een verhaal deelden uit het land, en om steun vroegen voor het werk. Voor gemeenten werden collectefolders ontwikkeld met het oog op de collectemomenten die er door het jaar heen waren.

Naast de aandacht voor algemene inkomsten, is er extra aandacht geweest voor de betrokkenheid van ondernemers bij de afdeling Areopagus. Via contactavonden zijn ze geïnformeerd over de plannen rondom Areopagus en worden zij gevraagd zelf ook mee te denken in de vraagstukken die voorliggen. De inspanningen hebben geleid tot een stijging met 33% van de giften specifiek voor Areopagus en goede mogelijkheden om dit in de komende jaren verder uit te breiden.

In totaal zijn de baten uit eigen fondsenwerving ongeveer € 225.000,- hoger dan het jaar ervoor, een stijging van iets meer dan 11,5%, tot bijna 2.2 miljoen.

ECHO

In de aanloop naar Pasen en Kerst verscheen een uitgave van ECHO, als hulpmiddel bij missionaire contacten rond deze christelijke feestdagen. Veel gemeenten maakten gebruik van de gelegenheid om de achterpagina enige 'couleur locale' mee te geven, met informatie over kerkdiensten en andere ontmoetingsmomenten. De oplage van ECHO daalde ook dit jaar, en komt nu uit op respectievelijk 66.700 en 73.400 exemplaren.

Lichtspoor

Zesmaal per jaar verzorgde de redactie een uitgave van 'Lichtspoor', het blad dat in veel gemeenten wordt gebruikt als een bescheiden 'cadeautje' bij ouderenbezoekwerk. De oplage ligt stabiel rond de 25.000 exemplaren. De artikelen zijn afkomstig van een kleine redactie. Joke Verweerd en André Troost schrijven bij toerbeurt een kort verhaal. Met ingang van 2019 telde elke uitgave 12 pagina's.

De redactie werkt via de zogeheten 'Lichtspoor-dag' ook aan de toerusting van ouderenbezoekers, vrijwilligers uit kerkelijke gemeenten. De bijeenkomst, eind oktober 2018 in Amersfoort, had als thema 'Als kinderen andere wegen gaan.' Geestelijk verzorger Margriet van der Kooij hield een inleiding over het thema. Bezoeken konden daarna kiezen uit verschillende workshops. De bijeenkomst werd bijgewoond door 200 belangstellenden.

Pinksterpad

Een vast onderdeel in het aanbod van de IZB is de ondersteuning bij de organisatie van een 'Pinksterpad', een wandeling op Tweede Pinksterdag, waarbij de deelnemers onderweg iets ter overweging krijgen aangeboden: een gedicht, een spreuk, een vraag. De organisatie is in handen van plaatselijke kerken, die zelf een aantrekkelijke route uitstippelen tussen twee kerkgebouwen in de regio. Het Pinksterpad is ooit ontwikkeld op Goeree-Overflakkee; daar trekt het evenement jaarlijks ca. 500 bezoekers. Ook op andere plaatsen is in 2019 een Pinksterpad gehouden: in Emst en Nieuw-Lekkerland. De IZB leverde bijdragen in de vorm van publiciteits- en promotiemateriaal en adviezen achter de schermen.

Personele bezetting

In mei hebben we afscheid genomen van de vormgever, Ivar van Loen. We vonden voor hem een goede vervanger in de persoon van Steven Zwarts. Rond de zomer is Koos van Noppen minder gaan werken. In de vacature die daardoor ontstond is Anneke Verhoeven benoemd. We namen ook afscheid van Elise van Es. Eind 2019 konden we in haar vacature Anne-Lize van Bochove benoemen, die per begin 2020 is begonnen.

7.3 De afdeling Financiën en Bedrijfsvoering

CRM

Het relatiebeheersysteem van de IZB is nodig aan vernieuwing toe. In 2019 is een traject in gang gezet om het systeem te vervangen. Die vervanging moet de vereniging helpen haar leden en anderen beter te bereiken. Daardoor kunnen we ook de missionaire projecten en de Focustrajecten beter coördineren. Het traject is voor de zomer opgestart en wordt met een projectgroep waar alle afdelingen in zijn vertegenwoordigd gedaan. Voor de kennis van CRM is een externe adviseur actief.

Huisvesting

Onzekerheid over de mogelijke verlenging van het huurcontract en de eventuele gezamenlijke huisvesting met andere organisaties binnen de Protestantse Kerk heeft eroe geleid dat het bestuur een analyse heeft gemaakt van de noodzakelijkheid van aankoop van het pand aan de Breestraat 59-61. Die analyse heeft ertoe geleid dat het pand daadwerkelijk is aangekocht.

Vlak na het tekenen van het koopcontract zijn asbesthoudende materialen gevonden in het pand. Hierover is op balansdatum een conflict met de vorige eigenaar. Op het moment van maken van dit jaarverslag is geen uitkomst bekend.

Omdat het pand een gemeentelijk monument is, heeft de IZB een zwaardere verplichting tot onderhoud en instandhouding. In 2019 is een begin gemaakt met diverse plannen om intern te verbouwen. Dit wordt in 2020 voortgezet. Voor directe kosten is de bestemmingsreserve huisvesting aangesproken. Daarnaast hebben we een vrijwilliger die in 2019 ook heel veel werkzaamheden heeft verricht om het pand in goede staat te houden.

Budgetbewaking

De organisatie is zich ervan bewust dat de noodzakelijke middelen door collecten en giften bijeengebracht worden. Het beleid is mede daarom gericht op de effectiviteit van de activiteiten en de efficiënte inzet van middelen. De personeelskosten vormen de belangrijkste kostencategorie. Het betreft vaak projecten met een lange looptijd. Bij het bepalen van de personele inzet binnen de werkvelden is de omvang van de inzet (parttime of fulltime) voortdurend een punt van aandacht. Ook bij inkoop van goederen en diensten wordt gezocht naar de beste prijs-kwaliteitverhouding.

De bestedingscontrole vindt als volgt plaats. Eenmaal per kwartaal wordt een budgetrapportage opgesteld en worden de bestedingen vergeleken met de taakstellende begroting. Belangrijke verschillen worden geanalyseerd. De directie stelt aan de hand van deze gegevens vast of het niveau van de bestedingen acceptabel is. Maandelijks wordt de ontwikkeling van de inkomsten bewaakt aan de hand van een rapportage van de gerealiseerde inkomsten in relatie tot begroting en realisatie van voorgaande jaren.

Mocht er aanleiding zijn tot aanpassing, dan zal dit gebeuren.

Personele bezetting

Door vertrek van een collega is een vacature ontstaan die gelukkig kon worden ingevuld door een interne medewerker met kennis van zaken. In het jaar 2019 heeft de afdeling ook weer voluit ondersteuning kunnen bieden aan de andere afdelingen, zodat deze hun kerntaak konden uitoefenen.

08.

Vereniging, bestuur en toezicht.

Inleiding

De IZB voldoet aan de geldende normen van de erkenningsregeling voor goede doelen. In oktober 2019 heeft het CBF na een hertoetsing het Certificaat 'Erkend Goed Doel' toegekend. Eén van de normen in de erkenningsregeling is dat de functies 'toezicht houden' en 'uitvoeren' zijn gescheiden. In het afgelopen jaar heeft de IZB haar structuur daarin verbeterd. Een tweede belangrijk principe is 'doelmatigheid van de bestedingen', het derde een 'geoptimaliseerde omgang met belanghebbenden'. Hierna wordt beschreven op welke wijze de IZB vorm geeft aan deze drie principes. De eerste twee zijn met elkaar verweven en komen aan de orde bij de beschrijving van Vereniging, bestuur(der) en Raad van Toezicht. Aan het derde is de laatste paragraaf in dit hoofdstuk gewijd.

Vereniging

Tijdens de Algemene Ledenvergadering op 21 mei in Amersfoort zijn nieuwe statuten vastgesteld. De aanleiding voor het wijzigen van de statuten is de keuze voor een andere bestuursstructuur. Per 21 mei zijn de functies van besturen en toezicht houden geregeld via het model van een Raad van Toezicht. Dit model formaliseert de werkwijze die reeds gold, namelijk dat het bestuur voor- en achteraf toezicht houdt en de gedelegeerde directeur leiding geeft aan de organisatie. In het nieuwe model is de directeur formeel bestuurder en krijgt het bestuur de status van Raad van Toezicht.

In diezelfde vergadering is een Raad van Toezicht en een bestuurder gekozen (zie hieronder). In dezelfde vergadering zijn het jaarverslag en de jaarrekening van 2018 gepresenteerd en goedgekeurd. Het bestuur is decharge verleend.

Bestuur - Raad van Toezicht

Tot en met de algemene vergadering van 21 mei bestond het bestuur van de IZB uit de volgende personen:

Naam	Functie bestuur	Sinds	NH ¹	Functie	Relevante nevenfuncties
Ds. M.C. (Marco) Batenburg	Voorzitter	2015	2027	Predikant te Gouda	lid Breed Moderamen Protestantse Classis Gouda
Ds. M. (Martin) van Dam	Lid	2014	2026	Predikant te Baarn	Raad van Advies voor het Gereformeerd belijden van de PKN (RAGB)
Mw. drs. Z.A. (Inez) Jansen-Smit	Lid	2010	2022	Directeur school voor speciaal basisonderwijs	-
Drs. A.P. (Bram) van der Kooy	Penningmeester	2011	2023	Commissaris Bom Group	Voorzitter Stichting Inclusive Trade Initiative
Dr. H. (Bert) de Leede	Lid	2011	2023	Emeritus predikant Docent/onderzoeker Protestantse Theologische Universiteit (tot 2015)	Voorzitter kerkenraad Jeruzalemkerk- gemeente te Zwolle en voorzitter Regionaal College Bezwaren en Geschillen van de Protestantse kerk
Ds. A. (Anthon) van Lingen	Lid	2013	2025	Predikant te Kinderdijk- Middelweg	Voorzitter classis Alblasserdam Visitor Classes Alblasserdam/ Gorinchem, Lid Commissie van Opzicht, Zuid-Holland
Ds. J. (Hans) van Walsum	Secretaris	2011	2023	Predikant te Alblasserdam	-

¹ Niet herkiesbaar

Per 1 januari heeft Dr. Jaap van den Born (Eelderwolde), die in 2018 nog deel uitmaakte van het bestuur, zijn zetel ter beschikking gesteld vanwege het feit dat hij per die datum werkzaamheden verricht voor de IZB. Er is, met het oog op de aanstaande transitie, besloten voor hem geen vacature te stellen voor de periode tot en met de Algemene Vergadering. Het bestuur kende daarmee zeven leden en drie vacatures.

Het bestuur heeft tweemaal vergaderd in zijn oude samenstelling. Tijdens deze vergaderingen kwamen aan de orde:

- Jaarverslag en -rekening 2018
- Nieuwe bestuursstructuur en -reglement
- Samenwerking met partners, gezamenlijke huisvesting
- Kantoorpand Breestraat 59-61

Commissie Toetsing Financieel Beleid

De Commissie Toetsing Financieel Beleid, orgaan van de Algemene Vergadering, heeft in 2019 eenmaal vergaderd. Op 14 maart is de concept-jaarrekening en jaarrekening besproken. Dit was de laatste vergadering van deze commissie omdat deze is opgeheven door de komst van een Raad van Toezicht.

Raad van Toezicht

Na de Algemene Vergadering van 21 mei 2019 kent de vereniging een Raad van Toezicht. Dit orgaan heeft zeven kernleden, van wie het vooral de taak is om de continuïteit te bewaken. Zij worden gekozen voor een termijn van drie jaar en kunnen maximaal twee keer worden herbenoemd. Naast deze kernleden zijn er zeven zogeheten voiceleden, die vooral tot taak hebben visie en ervaringen vanuit verschillende werkvelden van de IZB binnen te brengen op het toezichthoudend niveau. Voiceleden kennen een zittingstermijn van twee jaar en kunnen maximaal één keer worden herbenoemd.

De vergaderingen van de Raad van Toezicht worden minstens vier maal per jaar gehouden. Deze vinden deels in aanwezigheid en deels in afwezigheid van de bestuurder plaats. De toezichthoudende functie van het bestuur vindt plaats door beoordeling van door de directie aangeleverde stukken (inclusief een periodiek directieverslag) en de besluitvorming daarover.

De Raad heeft in 2019 drie keer vergaderd. In deze vergaderingen zijn de volgende onderwerpen besproken:

- Vaststelling rooster van aftreden en reglement
- Samenwerking met Protestantse Kerk in Nederland en andere partners;
- Huisvesting in samenwerking met partners, visievorming kerkcampus;
- Aankoop Breestraat 59-61;
- Onafhankelijke klachtencommissie
- Jaarplan en begroting 2020

Naast deze bestuurlijke thema's is er inhoudelijk doorgesproken over de programmaonderdelen Focus en Dabar.

De Raad van Toezicht bestaat uit de volgende personen:

Functie/ aandachtsveld	Naam	Woonplaats	(Neven)functies in dagelijks leven
Kernleden 3x3 jaar			
Voorzitter tot 14-11-2019	Ds. M.C. Batenburg	Gouda	Predikant te Gouda
Voorzitter per 22-11-2019 Missionaire ervaring	Ds. M. van Dam	IJsselmuiden	Predikant te IJsselmuiden - Lid generale synode PKN - lid van Raad van Advies voor het Gereformeerd belijden van de PKN (RAGB)
Secretaris	Mw. mr. J.G. Posthumus	Amersfoort	Jurist- scriba kerkenraad Nieuwe Kerk Amersfoort - vrijwilliger Stichting Alpha-cursus Nederland - vrijwilliger Momentum Amersfoort - vrijwilliger Stichting Olijf
Financieel beleid - ondernemer	Drs. A.P. van der Kooy	Den Hoorn ZH	Commissaris Bom Group - voorzitter Stichting Inclusive Trade Initiative.
Missiologie/Theologie	Dr. H. de Leede	Amersfoort	Emeritus predikant - voormalig docent/onderzoeker Protestantse Theologische Universiteit (tot 2015) - voorzitter Regionaal College Bezwaren en Geschillen van de Protestantse kerk
HRM/Organisatie	Mw. drs. Z.A. Jansen-Smit	Geldrop	Directeur school voor speciaal basisonderwijs
Financieel beleid	Dhr. A. van Lunteren	Houten	Financieel Directeur bij J.P. Van Eesteren BV (bouwbedrijf gevestigd in Gouda) - voorzitter van de Kerkenraad van de Hervormde Gemeente te Houten
Vacature			

Voiceleden 2x2 jaar

Gemeente/ theologie	Ds. J. van Walsum	Alblasserdam	Predikant te Alblasserdam
Gemeente / theologie	Ds. A. van Lingen	Nieuw Lekkerland	Predikant te Kinderdijk-Middelweg - visitor Protestantste kerk en Lid Commissie van Opzicht, Zuid-Holland
Gemeente / theologie	Ds. W.F. Schormans	Voorburg	Predikant te Voorburg
Jongeren	Mw. J.J. Freije	Nijmegen	Student communicatiewetenschap
Regio	Dhr. G.Ph. van den Bos	Assen	Voorganger zorg bij Assen Zoekt - invalkracht basisonderwijs
Pioniersproject / missionaire gemeente	Mw. N. Toes-Groenendijk	Leek	Wijkverpleegkundige - lid stuurgroep Licht op Zuid
Cultuur/media	Dhr. A.J. Pleizier	Nijkerk	Eindredacteur conceptinnovatie EO

In november 2019 is ds. M.C. Batenburg (voorzitter) afgetreden als Lid van de Raad van Toezicht in verband met zijn benoeming als preses van de generale synode van de Protestantse Kerk Nederland. In zijn plaats is ds. M. van Dam benoemd als voorzitter. Door het vertrek van Batenburg is er een vacature ontstaan.

Financiële Commissie

De Raad van Toezicht heeft uit zijn midden een financiële commissie benoemd. Die bestaat uit de heren Van Lunteren en Van der Kooy. De commissie ziet toe op de ontwikkelingen van inkomsten en uitgaven, op de wijze waarop de begroting wordt gemaakt, analyseert de cijfers voor de medeleden van de Raad van Toezicht en geeft de Raad advies. Ze vergadert vier keer per jaar met de bestuurder (dr. J.A. van den Berg) en hoofd financiën en bedrijfsvoering (dhr. H. van der Veen).

Bestuurder

Op 21 mei is dr. J.A. van den Berg benoemd als bestuurder van de vereniging. Zijn primaire taak is het behartigen van de belangen van de vereniging. De dagelijkse leiding van de werkorganisatie berust bij hem. De directie opereert met inachtneming van de statuten, het directiereglement en de besluiten van de Raad van Toezicht.

De bestuurder stelt een meerjarenbeleidsplan, jaarplan en de begroting op. Na goedkeuring door de Raad van Toezicht geven de verschillende afdelingen hieraan uitvoering, onder leiding van de directie.

Aan de hand van rapportages en verslagen legt de bestuurder verantwoording af aan de Raad van Toezicht. De doelmatige uitvoering van de activiteiten wordt tijdens deze vergaderingen getoetst. Mocht daartoe aanleiding zijn, dan maakt de Raad van Toezicht afspraken met de directie over gewenste aanpassingen en de implementatie daarvan en ziet, onder meer aan de hand van het directieverslag, erop toe dat de implementatie daadwerkelijk plaatsvindt.

Het presenteren van het jaarverslag en de jaarrekening vormen een belangrijk moment in de verantwoordingscyclus. De bestuurder legt deze voor aan de Raad van Toezicht. Na verkregen goedkeuring worden deze verslagen voorgelegd aan de Algemene Vergadering ter vaststelling en om decharge te verkrijgen van de Algemene Vergadering. Daarmee legt de bestuurder

verantwoording af over de verrichte activiteiten, over de ingezette middelen en over de uitkomsten van de fondsenwerving.

Optimale samenstelling van de Raad van Toezicht

IZB - vereniging voor zending in Nederland streeft naar een zodanige samenstelling van de Raad van Toezicht, dat de noodzakelijk geachte competenties binnen de raad vertegenwoordigd zijn. Op deze wijze wordt gewaarborgd dat de individuele leden gezamenlijk over een veelheid aan kwaliteiten beschikken.

Evaluatie van het functioneren van de bestuurder

Het functioneren van de directie wordt jaarlijks geëvalueerd door de Raad van Toezicht, mede aan de hand van de directieverslagen over de verstreken periode, die geagendeerd zijn voor de vergaderingen. Daarnaast vindt ten minste eenmaal per jaar een functioneringsgesprek door de voorzitter van de Raad van Toezicht en een ander Lid van de Raad van Toezicht plaats.

Optimale relaties met belanghebbenden

De IZB is op veel manieren verweven met kerken, pioniersplekken en (gemeente)leden. Ze kent een reeks aan belanghebbenden, zowel extern als intern:

Extern

- Alle pioniersplekken, missionaire projecten en kerkelijke gemeenten binnen de Protestantse Kerk in Nederland en met name zij die de activiteiten van IZB – vereniging voor zending in Nederland financieel en anderszins steunen, of daardoor gesteund worden;
- Kerkenraden, predikanten, zendings- en evangelisatiecommissies, lectruurcommissies;
- Donateurs en subsidieverstrekkers;
- Bovenplaatselijke kerkelijke organen;
- (Samenwerkingsverbanden van) christelijke organisaties;
- Christelijke media.

Intern

- De leden van de vereniging;
- Medewerkers, bestuursleden en vrijwilligers.

Inhoud en de kwaliteit van de aan de belanghebbenden verstrekte informatie en wijze waarop informatie wordt verstrekt

De externe communicatie is voornamelijk gericht op de (predikanten, kerkenraden en leden van) plaatselijke kerkelijke gemeenten binnen de Protestantse Kerk in Nederland.

Daarbij wordt gebruik gemaakt van een breed scala aan middelen:

- Het blad Tijding, dat vier maal per jaar wordt toegezonden aan alle leden;
- De digitale nieuwsbrief;
- De website www.izb.nl, met nieuws en achtergronden;
- Areopagus Magazine
- Focusnieuws (een digitale nieuwsbrief bedoeld voor gemeenten en gemeenteleden betrokken bij IZB Focus)

- Het (interne) IZB-Bulletin, dat gemiddeld eenmaal per drie weken digitaal wordt verspreid onder alle medewerkers;
- Folders, brochures, via kerkelijke gemeenten;
- Persberichten in landelijke bladen en kerkbladen;
- Nieuws- en achtergrondartikelen in landelijke media;
- Uitingen op social media;
- Voorlichtingsbijeenkomsten (op aanvraag van gemeenten).

De verantwoordelijkheid voor deze uitgaven ligt bij de directie; het uitvoerende werk geschiedt door de afdeling communicatie.

Inrichting van de communicatie

Het communicatiebeleid van de IZB wordt gekenmerkt door de volgende trefwoorden: actueel, transparant, proactief, doelgericht. Afhankelijk van de aard en de urgentie van de communicatie wordt daarbij een keuze gemaakt uit de veelheid aan mogelijkheden.

Manier van omgaan met ideeën, opmerkingen, wensen en klachten van belanghebbenden

Over de wijze waarop we met belanghebbenden communiceren bestaan heldere afspraken. Deze zijn verwoord in een klachtenprotocol. Er bestaan korte lijnen voor de beantwoording van vragen, opmerkingen of klachten. Veruit de meeste worden binnen een week beantwoord. In twee 2019 zijn er uiteindelijk twee officiële klachten geweest, die naar tevredenheid zijn afgehandeld.

Als de opmerkingen of vragen nader overleg vereisen binnen de vergadering van het directieteam, volgt een schriftelijke, dan wel mondelinge respons uiterlijk binnen twee weken. Vragen van de pers worden behartigd door, of in opdracht van de directie.

Voor medewerkers is een vertrouwenspersoon aangesteld in de persoon van mw. Liesbeth van Velzen.

09

Verkorte jaarrekening.

Balans per 31 december 2019	31 december 2019	31 december 2018
ACTIVA		
Immateriële vaste activa		
Ontwikkelingskosten	0	121.789
Website	28.809	26.914
	28.809	148.703
Materiële vaste activa		
Pand Breesstraat 59-61	665.790	0
Inventaris	45.771	49.828
	711.561	49.828
Financiële vaste activa		
Overige vorderingen	1.225	8.375
	741.595	206.906
Voorraden		
Materialen	13.971	13.971
Vorderingen en overlopende activa		
Debiteuren	55.401	42.259
Vorderingen op gelieerde organisaties	10.106	-2.132
Overige vorderingen en overlopende activa	94.657	135.261
	160.164	175.388
Liquide middelen		
	1.712.803	2.476.070
Totaal	2.628.533	2.872.335

PASSIVA		
Reserves en fondsen		
<i>Reserves</i>		
Continuïteitsreserve	1.101.218	974.292
Bestemmingsreserve bijzondere leerstoel	1.425	42.600
Bestemmingsreserve missionaire projecten	150.000	0
Bestemmingsreserve huisvesting	600.000	1.250.000
	1.852.643	2.266.892
<i>Fondsen</i>		
Bestemmingsfonds missionaire projecten	291.471	330.331
	291.471	330.331
Totaal eigen vermogen	2.144.114	2.597.223

	31 december 2019	31 december 2018
Voorzieningen		
Voorziening groot onderhoud	191.480	0
Voorziening jubileumverplichtingen	25.406	0
	216.886	0
Kortlopende schulden		
Crediteuren	19.527	47.085
Belastingen en premies sociale verzekeringen	99.326	100.922
Vooruitontvangen bedragen	2.591	2.867
Overige schulden en overlopende passiva	146.089	124.238
	267.533	275.112
Totaal	2.628.533	2.872.335

Staat van baten en lasten over het jaar 2019	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
BATEN			
Baten van particulieren	845.692	853.000	702.929
Baten van bedrijven	147.405	30.000	58.515
Baten van organisaties zonder winststreven	1.179.711	1.417.400	1.188.366
Som van de geworven baten	2.172.809	2.300.400	1.949.810
Baten als tegenprestatie voor levering van diensten	101.289	133.900	208.631
Overige baten	1.795	1.000	1.594
Som der baten	2.275.893	2.435.300	2.160.035
LASTEN			
Besteed aan doelstellingen			
Focus - toerusting gemeenten	482.707	433.400	384.037
Impact - missionaire projecten	943.549	1.128.700	968.340
Areopagus	136.980	128.300	88.580
Dabar	164.494	127.200	147.190
Missionaire publiciteit	7.021	7.000	8.237
Missionaire reflectie	0	0	0
Samenwerkingsverbanden	67.978	84.700	81.990
Communicatie	268.335	201.500	130.213
	2.071.064	2.110.800	1.808.587
Wervingskosten	224.192	229.000	196.467
Kosten beheer en administratie	437.856	221.500	210.711
Som van de lasten	2.733.112	2.561.300	2.215.765
Saldo vóór financiële baten en lasten	-457.219	-126.000	-55.730
Saldo financiële baten en lasten	4.110	4.600	4.924
Saldo van baten en lasten	-453.109	-121.400	-50.806

	<i>Realisatie 2019</i>	<i>Begroting 2019</i>	<i>Realisatie 2018</i>
<i>Toevoeging/onttrekking aan:</i>			
Continuïteitsreserve	126.926	-46.835	-75.084
Bestemmingsreserve bijzondere leerstoel	-41.175	-11.600	-11.600
Bestemmingsreserve huisvesting	-650.000	0	0
Bestemmingsreserve missionaire projecten	150.000	0	0
Bestemmingsfonds missionaire projecten	-38.860	-62.965	35.878
	-453.109	-121.400	-50.806

De in dit jaarverslag opgenomen balans per 31 december 2019 en staat van baten en lasten over het jaar 2019 zijn ontleend aan de jaarrekening 2019, waarbij Visser & Visser Accountants te Barneveld een goedkeurende controleverklaring heeft afgegeven.

Hierna is een beknopte toelichting opgenomen. Voor de overige details wordt verwezen naar de jaarrekening 2019, die op de website www.izb.nl is opgenomen en die op verzoek kan worden toegezonden.

Toelichting bij de jaarcijfers 2019

De *baten uit eigen fondsenwerving* zijn in de afgelopen jaren uitgekomen op:

Jaar	Bedrag
2015	€ 1.809.000
2016	€ 1.824.000
2017	€ 2.130.000
2018	€ 1.950.000
2019	€ 2.173.000

Binnen de *baten als tegenprestatie voor levering van producten en diensten* is een daling te zien ten opzichte van 2018. Dit wordt mede veroorzaakt door eenmalige buitengewone inkomsten uit de Focustrajecten die in 2018 zijn ontvangen. De *overige baten* betreffen teruggevraagde energiebelasting.

De *bestedingen aan de doelstelling* van de IZB hebben zich in de afgelopen jaren als volgt ontwikkeld (in € en in % van de totale bestedingen in het jaar):

Jaar	Bedrag	%
2015	€ 1.495.000	74%
2016	€ 1.614.000	81%
2017	€ 1.675.000	82%
2018	€ 1.809.000	82%
2019	€ 2.071.000	76%

De bestedingen in 2019 in euro's zijn lager dan begroot, omdat vacatures later zijn ingevuld en missionaire projecten later van start gingen dan begroot. Sinds 2016 zijn de percentages zeer stabiel. Begroot was voor 2019 82%. Vanwege het treffen van een voorziening in verband met te verwachten saneringskosten, zijn deze eenmalig hoger. Buiten deze bijzondere lasten, was het bestedingspercentage aan de doelstelling 82% in 2019.

De *kosten van fondsenwerving* zijn, in % van de baten, als volgt:

Jaar	%
2015	12,9%
2016	11,1%
2017	9,0%
2018	10,1%
2019	10,3%

De kosten voor fondsenwerving blijven rond de 10%. De kosten blijven onder het maximum van het CBF (maximaal 25%).

De *kosten van beheer en administratie* zijn, in % van de totale lasten, uitgekomen op:

Jaar	%
2015	14,0%
2016	8,9%
2017	9,0%
2018	9,5 %
2019	16,0%

De kosten zijn eenmalig hoger dan 10% i.v.m. de vorming van reserves. De kosten zijn in lijn met de begroting.

Bezoldiging bestuur en directie

Per juni 2019 is de organisatie overgestapt op het Raad van Bestuur met Raad van Toezicht model. De directeur is benoemd tot bestuurder en er is een Raad van Toezicht benoemd. De Raad van Toezicht krijgt geen vergoeding voor zijn werkzaamheden. De bezoldiging van de bestuurder is hieronder vermeld.

	J.A. van den Berg	J.A. van den Berg	G.J.de Groot
Functie	Bestuurder/directeur	Algemeen directeur	Operationeel directeur
Jaar	2019	2018	2018

DIENSTVERBAND

Aard (looptijd)	onbepaald	onbepaald	onbepaald
Uren	36	36	36
parttime percentage	1,0	1,0	1,0
Periode	12 mnd	12 mnd	5 mnd

Bezoldiging

Bruto beloning	72.149	71.415	26.740
Vakantiegeld/eindejaarsuitkering	12.178	11.641	4.359

Totaal jaarinkomen **84.327** **83.056** **31.099**

Sociale lasten	10.346	10.111	3.713
Pensioenlasten	9.854	9.187	3.659
<i>Totaal bezoldiging</i>	<i>104.527</i>	<i>102.354</i>	<i>38.471</i>

Naast de directietaken is de bestuurder/directeur voor 0,7 fte direct bij de uitvoering van de programma's betrokken; de resterende 0,3 fte betreft de directietaken.

Normen voor de bezoldiging

De IZB houdt zich aan de door de brancheorganisatie Goede Doelen Nederland opgestelde richtlijnen. In de Regeling beloning directeuren van goede doelenorganisaties is vastgelegd wat directeuren mogen verdienen in een jaar. Er is een model met een aantal criteria, waar punten aan gekoppeld zijn. Deze zijn:

criterium	Uitleg	Punten
Omvang	Gelden besteed aan de doelstelling en aantal medewerkers	130
Complexiteit	In hoeverre heeft de organisatie een eigen coördinerende rol	90
Organisatorische context	Hoe zelfstandig kan de directeur handelen en kan deze het beleid bepalen. Is het bestuur toezichthoudend?	160
Totaal		380
Collegialiteit	Correctie voor een organisatie met meerdere directeuren die samen verantwoordelijk zijn.	100%
Definitieve score		380

Bij de score van 380 past een maximale bezoldiging van € 103.905. Daar valt de directeur van de IZB met €84.327 ruim onder.

Vermogen

Ultimo 2019 bedraagt het vermogen van de IZB € 2.114.000. Het vermogen bestaat uit verschillende componenten, te weten:

- Een continuïteitsreserve ter grootte van € 1.101.000. Dit bedrag is in lijn met de interne norm van € 907.000, die berekend is op basis van de in de organisatie bestaande risico's. De Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen van Goede Doelen Nederland hanteert als norm dat de continuïteitsreserve maximaal 1½ maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie bedraagt (dat is circa € 4.099.000). De continuïteitsreserve van de IZB blijft ruim binnen dit maximum.
- Een bestemmingsreserve toekomstige huisvesting van € 600.000, gevormd uit de verkoopopbrengsten van de in 2015 en 2016 verkochte kantoorpanden. De koopprijs van het huidige pand is uit de bestemmingsreserve onttrokken.
- Een bestemmingsreserve missionaire projecten. Dit is een nieuw gevormde reserve die bedoeld is om missionaire projecten die tijdelijk met tegenslag kampen te helpen, door een extra garantstelling of lening te doen aan het project. Dit is niet het bestemmingsfonds.
- Een bestemmingsfonds missionaire projecten van € 291.000. Dit betreft met een specifieke bestemming ontvangen giften voor de projecten van Impact, die volgend jaar of in de jaren daarna aan de desbetreffende projecten zullen worden besteed. Dit is niet de bestemmingsreserve.
- Daarnaast is er nog een reserve van kleinere omvang bestemd voor de kosten van een leerstoel. De leerstoel wordt per eind januari 2020 beëindigd.

Beleggingsbeleid

Op grond van het treasury statuut zijn de middelen van de organisatie aangehouden op een spaarrekening bij een van de Nederlandse banken.

Vertrouwelijk/verzonden per e-mail

**Aan het bestuur van
IZB- Vereniging voor zending in Nederland
Breestraat 61
3811 BH AMERSFOORT**

Ref.: 063620/1947304

Barneveld, 1 april 2020

Betreft: jaarstukken 2019 met controleverklaring d.d. 30 maart 2020

Geacht bestuur,

Hierbij ontvangt u een gewaarmerkt exemplaar van de jaarstukken 2019, voorzien van onze controleverklaring d.d. 30 maart 2020.

In ons dossier hebben wij een digitaal exemplaar opgenomen waarin de controleverklaring is voorzien van een originele handtekening. Bijgevoegd exemplaar is het zogenaamde 'was getekend' exemplaar; deze is voorzien van de naam van onze accountantspraktijk en de naam van de accountant, echter zonder persoonlijke handtekening.

Wij bevestigen u ermee akkoord te gaan dat het afschrift van onze controleverklaring, zoals opgenomen in de overige gegevens van bijgaande - door ons gewaarmerkte - stukken, wordt openbaar gemaakt, mits de opgemaakte jaarstukken ongewijzigd worden goedgekeurd door de Raad van Toezicht. Openbaarmaking van de controleverklaring is slechts toegestaan tezamen met de jaarstukken. Indien u deze jaarstukken en de verklaring opneemt op internet, dient u te waarborgen dat de jaarstukken goed zijn afgescheiden van andere informatie op de internetsite. Afscheiding kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de jaarstukken in niet-bewerkbare vorm als een afzonderlijk bestand op te nemen of door een waarschuwing op te nemen indien de lezer de jaarstukken verlaat ("u verlaat de beveiligde, door de accountant gecontroleerde jaarstukken").

Wij willen u erop wijzen dat (tijdige) publicatie van de jaarstukken in het kader van ANBI en CBF-keur verplicht is.

Eén exemplaar van de jaarstukken is ondertekend door het bestuur. De jaarstukken zijn vastgesteld in de Bestuursvergadering van 27 maart 2020.

Eén exemplaar van de jaarstukken dient te worden ondertekend door de leden van de Raad van Toezicht. Indien niet alle leden van het bestuur en de Raad van Toezicht deze jaarstukken 2019 ondertekenen moet hiervan melding worden gemaakt. Deze jaarrekening dient te worden goedgekeurd in de vergadering van de Raad van Toezicht en de goedkeuring dient te worden genotuleerd.

Koolhovenstraat 9 Postbus 60 3770 AB Barneveld T 0342-405140 E barneveld@visser-visser.nl I www.visser-visser.nl

Overigens wijzen wij erop dat indien tot de vergadering omstandigheden blijken die aanpassing van de jaarstukken noodzakelijk maken, een dergelijke aanpassing nog voor de vergadering moet worden gemaakt. Uiteraard vervalt in die situatie onze bovengenoemde toestemming.

Met vriendelijke groet,

Visser & Visser Audit en Assurance B.V.

E.D. van den Brink RA

Bijlagen

10.

Risicoanalyse.

Sinds 2017 worden de belangrijkste risicogebieden van de organisatie geïnventariseerd. Daarbij zijn ook de bijbehorende actiepunten in kaart gebracht, inclusief het eventuele restrisico na de getroffen beheersingsmaatregelen. De risicoanalyse stelt bestuur en directie in staat vast te stellen in hoeverre de maatregelen adequaat zijn. Op basis van de beschreven restrisico's is een gewenste omvang van de continuïteitsreserve berekend. De maximale omvang is van toepassing als de beschreven risico's zich alle tegelijkertijd voordoen.

We lopen hier de belangrijkste risicogebieden langs:

Missie en strategie

- a. De IZB kan zich in beleid en uitvoering verwijderen van de missie, wat de relevantie van de organisatie aantast. Getroffen maatregelen zijn hoge standaarden bij werving en selectie van medewerkers en directie. Voorts is een begin gemaakt met het verankeren van het 'voicemechanisme' in de overlegstructuren, voor een structurele inbreng van leden, kerken/gemeenten en samenwerkingspartners. In de nieuw gevormde structuur met een Raad van Toezicht bestaat deze voor de helft uit leden die als taak hebben vanuit de werkvelden het geluid binnen te brengen op toezichtsniveau.
- b. Ontkerkelijking en secularisatie. Risicobereidheid is hier niet relevant, omdat het de context betreft waarin de organisatie opereert. De IZB ontwikkelt programma's die de leden van de kerkelijke gemeenten bewust maken van de relevantie van het christelijk geloof, ook in een seculiere context.

Organisatie

- a. Het risico bestaat dat de binding van leden-particulieren aan de organisatie afneemt – dat is een algemene landelijke trend. Belangrijke partners, zoals kerkelijke gemeenten, kunnen geen lid zijn van de vereniging. Op termijn kan dat verlies van inkomsten met zich meebrengen. Door het hiervoor genoemde voicemechanisme wordt eraan gewerkt de betekenis van de organisatie voor haar leden te verwortelen.
- b. Er is geen risicobereidheid ten aanzien van fraude en onrechtmatig handelen. De directie is weer eenhoofdig. Om risico's die hiermee samenhangen te verkleinen is er de toezichthoudende rol van het bestuur en is er een adequaat stelsel van functiescheiding.
- c. Beveiliging persoonsgegevens. In 2017 is een protocol databeveiliging ontwikkeld, aansluitend bij de Algemene Verordening Gegevensbescherming, die in 2018 van kracht is geworden. De organisatie wenst geen risico te lopen op dit terrein en past de wettelijke regels integraal toe. Een interne functionaris voor de gegevensbescherming ziet hierop toe.
- d. Personeelszaken. De organisatie van het bureau is klein en de werkdruk wordt als hoog ervaren. Omdat veel functies maar door 1 persoon worden uitgevoerd, kan er een gat vallen bij ziekte en vertrek naar een andere werkomgeving. De directie is zich hiervan bewust en afdelingshoofden zorgen voor adequate werkbeschrijvingen en adequate signalering van mogelijke risico's.

Financieel

- a. Risico op teruglopen van inkomsten. De organisatie is voor een groot deel afhankelijk van inkomsten uit donaties. Teruglopen van inkomsten zou het directe gevolg kunnen zijn van ontwikkelingen op de hiervoor genoemde risicogebieden. De organisatie wenst de invloed van deze risico's op het geefgedrag zoveel mogelijk op te vangen door de hiervoor genoemde beheersingsmaatregelen. In toenemende mate streven we ernaar dat bijdragen van deelnemers aan de programma's en bestemmingsgiften voor (aansprekende) programma's in balans zijn met de kosten van deze programma's. In verband hiermee vindt een verschuiving plaats van algemene giften naar bestemmingsgiften.
- b. Nalatenschappen en legaten. Nalatenschappen en legaten zijn onzekere geldstromen. De organisatie onderkent dit risico, maar zorgt voor voldoende ruimte in de continuïteitsreserve om lagere inkomsten dan begroot op te kunnen vangen.

Programmaliijnen

- a. Impactmeting en communicatie daarover is nog beperkt ontwikkeld. In 2018 is een start gemaakt met het ontwikkelen van impact-assessments. Ook wordt bezien in hoeverre de communicatie over de programmaliijnen van betekenis is voor de relevantie van en steun aan de missie van de organisatie.
- b. Beheersen van groei. Het programma Focus kende een goede ontvangst in 2017 en heeft ook in 2019 voldoende deelnemende gemeenten. Ook voor de komende jaren wordt groei verwacht. Het onvoldoende beheersen daarvan kan tot een ongewenste druk op de organisatie leiden. Bij het beginnen van andere nieuwe activiteiten beoordelen de directie en betrokken hoofden de redelijkheid van de verwachting van de benodigde inkomsten.
- c. Voorkomen van innovatie-achterstanden. De organisatie onderkent het risico dat programma's onvoldoende kunnen innoveren. Bij het opstellen van meerjarenbeleid en jaarlijkse beleidsplannen wordt hieraan aandacht geschonken.